

Dejan Ajdačić
Ewelina Chacia

Rekcije

1000

**srpskih
i poljskih
glagola**

1000

**serbskich
i polskich
czasowników**

Łączliwość

Rekcije

1000

srpskih
i poljskih
glagola

1000

serbskich
i polskich
czasowników

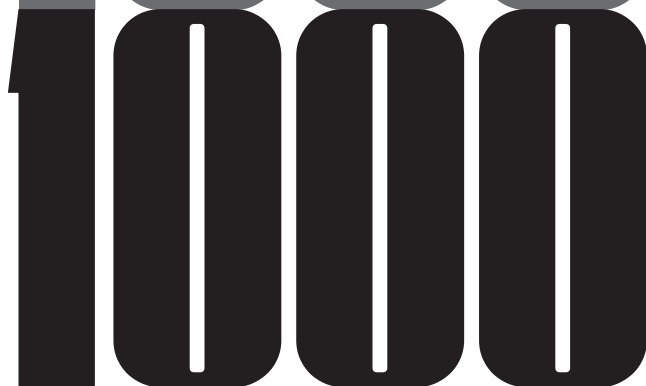
łączliwość

**Dejan Ajdačić
Ewelina Chacia**

Rekcije

**srpskih
i poljskih
glagola**

**serbskich
i polskich
czasowników**

łączliwość

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
Gdańsk 2021

Recenzent | Recenzent
dr hab. Saša Marjanović

Redaktor Wydawnictwa | Urednik Izdavačke kuće
Justyna Zyśk

Projekt okładki i stron tytułowych | Dizajn korica i naslovnih strana
Jan Rutka

Skład i łamanie | Priprema za štampu i prelom
Michał Janczewski

Publikacja sfinansowana ze środków Wydziału Filologicznego
Uniwersytetu Gdańskiego oraz Instytutu Studiów Klasycznych i Sławistyki
Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Gdańskiego

Publikacija je finansirana sredstvima Filološkog fakulteta
Gdanjskog univerziteta i Instituta za klasične studije i slavistiku
Filološkog fakulteta Gdanjskog univerziteta

© Copyright by Uniwersytet Gdański
Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego

ISBN 978-83-8206-247-2

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel. +48 58 523 11 37, tel. kom. +48 725 991 206
e-mail: wydawnictwo@ug.edu.pl
wydawnictwo.ug.edu.pl

Księgarnia internetowa | Internet knjižara
wydawnictwo.ug.edu.pl/sklep/

Druk i oprawa | Štampa i povez
Zakład Poligrafii Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel. +48 58 523 14 49

Sadržaj

Spis treści

Predgovor na srpskom jeziku · 7

Przedmowa w języku polskim · 9

Glagoli | Czasowniki · 13

A · 13	Б · 17	В · 33	Г · 49	Д · 64	Е · 85	Ж · 86	З · 91
И · 118	Ј · 140	К · 142	Л · 160	Љ · 168	М · 170	Н · 182	О · 206
П · 267	Р · 361	С · 381	Т · 430	У · 441	Ф · 472	Х · 474	Ц · 477
Ч · 480	Ћ · 486	Ш · 487					

Spisak srpskih glagola | Lista serbskich czasowników · 493

Spisak poljskih glagola | Lista polskich czasowników · 517

Tabele funkcionalne ekvivalencije predložkih konstrukcija | Tabele ekwiwalencji funkcjonalnej wyrażeń przyimkowych · 530

Izvori | Źródła · 534

Literatura | Literatura · 535

Predgovor na srpskom jeziku

Premda su srpski i poljski jezik kao slovenski jezici relativno bliski, veza glagola sa rečima koje se vezuju za taj glagol u predloškim i bezpredloškim konstrukcijama u njima je različita. Različite rekcijske dopune glagola u dva slovenska jezika mogu izazvati greške i nedomuicu sagovornika i teškoće u razumevanju izrečenog ili napisanog, pa je njihovo poznavanje potrebno svima koji uče i usavršavaju srpski ili poljski jezik kao strani. Knjiga će biti od pomoći studentima i predavačima poljske filologije u Srbiji i srpske filologije u Poljskoj. Pored toga, ova knjiga može biti korisna slavistima, ali i proučavacima sintakse u širim poredbenim istraživanjima.

Rekije srpskih i poljskih glagola predstavlja prvu knjigu sa glagolskim konstrukcijama ova dva slovenska jezika. Ona sadrži 1000 često korišćenih glagola i njihovih ekvivalenata na drugom slovenskom jeziku, uz upućivanje na njihove vidske parnjake. Većinu čine trajni glagoli, dok se glagoli svršenog vida navode u slučajevima kada se u tom vidu mnogo češće koriste (npr. *posvetiti, zaljubiti se, obesiti*).

Glagoli sa rekcijskim dopunama predstavljene su u dva stupca: u levom stupcu nalaze se srpske rekije, a u desnom poljske. Horizontalni redovi ukazuju na padeže u kojima se koriste dopune uz dati glagol, što daje mogućnost lake pretrage, nalaženja i korišćenja potrebnog glagola. Nazivi padeža koji upućuju na tip rekije ispisani su u srednjem stupcu, i to redom nominativ, genitiv, dativ, akuzativ, instrumental i lokativ i obeleženi su tro-slovnim skraćenicama (GEN, DAT, ACC, INS, LOC). Kada neki glagol nema rekcijsku dopunu u određenom padežu, ne navodi se polje s tim padežom. Glagoli sa mogućim glagolskim dopunama navode se u tablici ispod poslednjeg padeža.

Jedinicu čine:

1. broj u sredini tabele;
2. glagol odrednica na srpskom i na poljskom jeziku;
3. oznaka glagolskog vida sa skraćenicama – svrš./dvovid. odn. dok./ndk./dwuasp.;
4. u slučaju vidskog parnjaka glagola iz odrednice daje se oznaka drugog vida i glagol u toj formi;
5. ekvivalentne rekije po odgovarajućim padežima date su uz levu ivicu;
6. različite rekije sa rekcijskim dopunama označene su *kurzivnim skraćenicom padeža* sa znakom crnoga romba (GEN ♦, DAT ♦, ACC ♦, INS ♦, LOC ♦) i *kurzivno ispisanom rekijom* bez pitanja, npr. GEN ♦ *protiv nekoga* GEN ♦ *protiv rata*. U retkim slučajevima u srpskom jeziku se može javiti i nominativ. To je označeno znakom NOM ♦;

7. u rekcijama uz realije dati su kratki ilustrativni primeri: do czego? – do głosowania;
8. reksijske dopune realija ili pojava konkretizuju se, dok se u reksijskim dopunama u kojima se ukazuje na osobe koriste forme *koga?* – *nekoga*;
9. kada uz jedan glagol postoje dvojake reksijske dopune navode se obe;
10. ukoliko glagol u jednom jeziku ima i neko dodatno značenje koje ne postoji u drugom jeziku, onda se to označava znakom <>, uz određenje tog značenja;
11. u okviru dopune u istom padežu razdvojene su konstrukcije sa različitim predlozima;
12. u tablicama nisu predstavljene konstrukcije sa slabim rekcijama glagola, tj. s rekcijama u kojima glagol nije upravna reč koja određuje reksijsku dopunu, npr. odredbe mesta ili vremena radnje označene glagolom ili zajedničku realizaciju radnje (*s nekim*). Takve reksijske dopune navode se kada za određeni glagol predstavljaju jaku rekciju (npr. *grliti se sa nekim*, *svađati se sa nekim*);
13. kombinacije reksijskih dopuna glagola se navode u najnižem redu tabele, najpre na srpskom, a onda na poljskom jeziku. Znak $\equiv$ ukazuje na dopunu srpskih glagola + da + prezent/infinitiv, a u poljskom jeziku dopunu sa infinitivom;
14. u slučajevima kada se u dopuni pojavljuje broj, on se označava sa (...).

Glagoli u numerisanim tablicama su raspoređeni po azbučnom redu glagola na srpskom jeziku sa odgovarajućim poljskim glagolima i njihovim rekcijama u desnoj koloni.

Završni deo knjige čine registri glagola. Spisak srpskih glagola po azbučnom redu jednak je redosledu glagola u tablicama, a glagol u drugom glagolskom vidu (izuzimajući, glagole koji nemaju drugi vid) smešteni su na odgovarajuće mesto i prati ih broj koji ukazuje na glagol u tablicama. U spisku glagola su različiti vidovi glagola grafički obeleženi drukčijim tipom slova – normalnim (nesvršeni), kurzivom (svršeni) i verzalom (dvovidski). Sledi spisak poljskih glagola sa identičnim grafičkim oznakama glagolskih vidova. Poljski glagoli su uređeni po poljskoj abecedi i sadrže broj koji upućuje na tablicu u kojoj se nalaze glagoli sa reksijskim dopunama. Na kraju se nalaze tablica sa sažetim prikazom različitih konstrukcija i spisak izvora i literature.

Zahvaljujemo direktoru Instituta i klasične filologije slavistike Filološkog fakulteta Gdanjskog univerziteta prof. Dušanu Vladislavu Pažderskom na podršci pri objavljivanju knjige. Zahvaljujemo i dr Marini Spasojević s Instituta za srpski jezik u Beogradu na pomoći u rešavanju nedoumica u vezi s dvovidskim glagolima u srpskom jeziku. Blagodarnost izražavamo doc. dr Saši Marjanoviću sa Filološkog fakulteta Univerziteta u Beogradu, koji je u dugom nastajanju ove knjige učestvovao na samom početku u razmeni ideja o izgledu i strukturi tablica, te na samom kraju ocenama i preporukama u svojstvu recenzenta, u cilju poboljšanja predloženog rada. Nedostaci ove knjige, međutim, ostaju na odlukama autora. Prepuštamo filolozima knjigu o rekcijama u srpskom i poljskom jeziku sa uverenjem da će im biti korisna.

Przedmowa w języku polskim

Mimo że język serbski i polski jako języki słowiańskie są stosunkowo bliskie, związki czasownika z wyrazami, które się z nim łączą w konstrukcjach przyimkowych i bezprzyimkowych, są w nich odmienne. Różnice w połączeniach i dopełnieniach czasowników w dwóch językach słowiańskich mogą przyczyniać się do błędów i wzbudzać wątpliwości rozmówców, a także wywoływać trudności w zrozumieniu tekstu mówionego i pisanego, dlatego ich znajomość jest niezbędna dla wszystkich, którzy uczą się i udoskonalają znajomość języka serbskiego lub polskiego jako obcego. Książka będzie przydatna dla studentów i wykładowców filologii polskiej w Serbii oraz filologii serbskiej w Polsce. Poza tym może być pomocna nie tylko dla slawistów, lecz także dla badaczy składni w prowadzeniu szerszych badaniach porównawczych.

Łączliwość czasowników w języku polskim i serbskim to pierwsza książka prezentująca konstrukcje czasownikowe w dwóch językach słowiańskich. Obejmuje 1000 najczęściej używanych czasowników i ich ekwiwalentów w drugim języku, wraz ze wskazaniem ich par aspektowych. Większość stanowią czasowniki niedokonane, dokonane zaś pojawiają się wówczas, gdy w danym aspekcie używane są dużo częściej (np. *posvetiti*, *zaljubiti se*, *obesiti*).

Czasowniki i ich połączenia zostały zaprezentowane w dwóch kolumnach: w lewej kolumnie przedstawiono serbskie połączenia, a w prawej – polskie. Poziome wiersze wskazują na przypadki deklinacyjne, w których występują dopełnienia dla danego czasownika, co umożliwia łatwe przeszukiwanie i stosowanie potrzebnego czasownika. Nazwy przypadków deklinacyjnych, które wskazują na typ połączenia, są podane w środkowej kolumnie, zgodnie z serbską kolejnością: dopełniacz, celownik, biernik, narzędnik i miejscownik, i oznaczone trzyliterowymi skrótami (GEN, DAT, ACC, INS, LOC). Kiedy dany czasownik nie ma dopełnienia w wybranym przypadku, w tabeli nie występuje pole z tym przypadkiem. Czasowniki z możliwymi połączeniami czasownikowymi podane są w tabeli pod ostatnim przypadkiem deklinacyjnym.

Na jednostkę składają się:

1. numer zamieszczony na środku tabeli;
2. hasło – czasownik w języku serbskim i polskim;
3. oznaczenie aspektu czasownika ze skrótem – *svrš./dvovid.*, czyli dok./ndk./dwuasp.;
4. jeśli czasownik hasłowy ma parę aspektową, wówczas podaje się oznaczenie drugiego aspektu i czasownik w tej formie;

5. ekwiwalencyjne dopełnienia po odpowiednim przypadku podane są z lewej strony wiersza;
6. odmienne dopełnienia oznaczono *skrótom przypadku zapisanego kursywą* ze znakiem czarnego rombu (*GEN ♦, DAT ♦, ACC ♦, INS ♦, LOC ♦*) oraz *dopełnieniem bez pytań również zapisanym kursywą*, np. *GEN ♦ protiv nekoga*, *GEN ♦ protiv rata*. Bardzo rzadko pojawia się w języku serbskim rekcja z mianownikiem. W tabelach jest on oznaczony *NOM ♦*;
7. przy połączeniach z realiami podane są krótkie przykłady: do czego? – do głosowania;
8. dopełnienia realiów lub zjawisk są konkretyzowane, w połączeniach zaś, w których wskazuje się na osobę, używa się form zaimka *koga? – nekoga*;
9. jeżeli czasownik ma dwa połączenia, podaje się oba;
10. jeżeli czasownik w jednym języku ma również dodatkowe znaczenie, które nie istnieje w drugim języku, wówczas jest wprowadzany symbol <>, wraz z podaniem tego znaczenia;
11. w obrębie połączeń w jednym przypadku rozdzielone są konstrukcje z różnymi przyimkami;
12. w tabelach nie przedstawiono konstrukcji ze słabymi połączeniami czasownika, tzn. z dopełnieniami, w których czasownik nie jest wyrazem wyznaczającym dopełnienie, np. okoliczniki miejsca lub czasu oznaczone przez czasownik lub wspólnej realizacji czynności (*s nekim*). Takie dopełnienia podaje się wtedy, kiedy dla danego czasownika stanowią one połączenia mocne (np. *grliti se sa nekim, svađati se sa nekim*);
13. kombinacje połączeń rekcyjnych czasowników są podawane w ostatnim wierszu tabeli, najpierw w języku serbskim, następnie w języku polskim. Znak ≡ sygnalizuje łączliwość serbskich czasowników z konstrukcją *да + презент/инфинитив*, a polskich z bezokolicznikiem;
14. jeżeli w konstrukcji rekcyjnej występuje liczebnik główny, jest on oznaczony za pomocą znaku opuszczenia (...).

Czasowniki w ponumerowanych tabelach są uszeregowane zgodnie z porządkiem alfabety cyrylicznego w języku serbskim z odpowiadającymi im czasownikami polskimi i ich dopełnieniami w prawej kolumnie.

Na końcu książki znajdują się listy czasowników. Wykaz serbskich czasowników jest tożsamy z kolejnością czasowników w tabelach, natomiast czasowniki w drugim aspekcie (z wyjątkiem tych, które nie mają aspektowej pary) zostały podane na odpowiednim miejscu z numerem, który wskazuje czasownik w tabelach. W rejestrze czasowników aspekty zostały oznaczone następująco: niedokonane – pismem prostym, dokonane – kursywą, dwuaspektowe – wersalikami. W drugiej kolejności znajduje się wykaz polskich czasowników z identycznymi oznaczeniami graficznymi aspektów. Polskie czasowniki zostały uporządkowane zgodnie z polskim alfabetem łacińskim i oznaczone numerem,

który odsyła do tabeli zawierającej czasowniki z dopełnieniami. Na końcu książki zamieszczono tabelę prezentującą różne konstrukcje, w tej części znajduje się również lista źródeł i bibliografia.

Dziękujemy dyrektorowi Instytutu Studiów Klasycznych i Sławistyki Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Gdańskiego prof. Dušanowi Vladislavowi Pažderskiemu za wsparcie przy publikacji książki. Dziękujemy również dr Marinie Spasojević z Instytutu Języka Serbskiego w Belgradzie za pomoc w rozwiązywaniu wątpliwości związanych z czasownikami dwuaspektowymi w języku serbskim. Wyrazy wdzięczności składamy doc. dr. Sašy Marjanovićowi z Wydziału Filologicznego Uniwersytetu w Belgradzie, który przez długi czas powstawania tej książki uczestniczył na początkowym etapie w charakterze doradcy przy tworzeniu wyglądu i struktury tabel, na końcowym zaś jako recenzent wsparł autorów swoimi ocenami i zaleceniami, które przyczyniły się do ulepszenia tej pracy. Wszystkie niedostatki tej książki jednak wynikają z decyzji autorów. Z przekonaniem, że książka o łączliwości czasowników w języku serbskim i polskim będzie użyteczna, oddajemy ją w ręce filologów.

Glagoli Czasowniki

A

агитовати несврш. → сврш. –	1	agitować ndk. → dok. zaagitować
против кога? – против некога против чега? – против рата <i>ACC ♦ за гласање</i> код кога? – код некога	GEN	<i>DAT ♦ przeciw komuś</i> <i>DAT ♦ przeciw wojnie</i> do czego? – do głosowania <i>ACC ♦ kogoś</i>
<i>GEN ♦ против некога</i> <i>GEN ♦ против рата</i>	DAT	przeciw komu? – przeciw komuś przeciw czemu? – przeciw wojnie
кога? – некога за кога? – за некога за шта? – за гласање – за партију	ACC	kogo? – kogoś <i>INS ♦ za kim</i> <i>GEN ♦ do głosowania</i> <i>INS ♦ za partią</i>
<i>ACC ♦ за некога</i> <i>ACC ♦ за реформу</i> међу ким? – међу неким	INS	za kim? – za kimś za czym? – za reformą między kim? – między kimś
агитовати <i>некога</i> + за <i>нешто</i> / против <i>некога/нечега</i> agitować <i>kogoś</i> + do <i>czegoś</i> / przeciw <i>komuś/czemuś</i>		

акцентовати двовид.	2	akcentować ndk. → dok. zaakcentować
шта? – изразе, заслуге	ACC	co? – wyrazy, zasługi
чиме? – изговором, покретом	INS	czym? – wymową, ruchem

анализирати двовид.	3	analizować ndk. → dok. zanalizować
<i>DAT ♦ коме</i> са чега? – са становишта из чега? – из угла <i>ACC ♦ за владу</i>	GEN	dla kogo? – dla kogoś <i>INS ♦ pod względem</i> <i>INS ♦ pod kątem</i> dla czego? – dla rządu
коме? – некеме	DAT	<i>GEN ♦ dla kogo</i>
кога? – некога за кога? – за некога шта? – снове, ситуацију за шта? – за владу <i>LOC ♦ по наруџбини</i>	ACC	kogo? – kogoś <i>GEN ♦ dla kogo</i> co? – sny, sytuację <i>GEN ♦ dla czego</i> na co? – na zamówienie
чиме? – под микроскопом – методом <i>GEN ♦ са становишта,</i> <i>из угла</i>	INS	czym? – pod mikroskopem – metodą pod czym? – pod względem, pod kątem
по чему? – по наруџбини	LOC	<i>ACC ♦ na zamówienie</i>
анализирати нешто + некеме; нешто + за некога/нешто analizować coś + dla kogoś/czegoś		

ангажовати двовид.	4	angażować ndk. → dok. zaangażować
<i>LOC ♦ у акцији</i> против кога? – против некога против чега? – против око кога? – око некога око чега? – око дискусије	GEN	do czego? – do akcji – – – <i>ACC ♦ w dyskusję</i>
кога? – некога шта? – школу за шта? – за превоз <i>GEN ♦ око дискусије</i>	ACC	kogo? – kogoś co? – szkołę w co? – w transport w co? – w dyskusję

у чему? – у акцији на чему? – на пројекту	LOC	GEN ♦ <i>do akcji</i> w co? – w projekcie
ангажовати <i>некога/нешто</i> + за <i>нешто</i> / око <i>нечега</i> / против <i>нечега</i> angażować <i>kogoś/coś</i> + do <i>czegoś</i> + w <i>coś</i>		

ангажовати се двовид.	5	angażować się ndk. → dok. <i>zaangażować się</i>
против кога? – против некога против чега? – против самовоље око чега? – око уписа ACC ♦ <i>за грађење</i> ACC ♦ <i>за кога?</i>	GEN	DAT ♦ <i>przeciw komu</i> DAT ♦ <i>przeciw czemu</i> do czego? – do rekrutacji do czego? – do budowy dla kogo? – dla kogoś
GEN ♦ <i>против кога?</i> GEN ♦ <i>против чега?</i>	DAT	przeciw komu? – przeciw komuś przeciw czemu? – przeciw samowoli
за кога? – за некога за шта? – за грађење	ACC	GEN ♦ <i>dla kogo?</i> w co? – w budowanie
у чему? – у политици, у игри	LOC	ACC ♦ <i>w politykę, w grę</i>
ангажовати се за <i>некога/нешто</i> + око <i>нечега</i> / против <i>некога/нечега</i> angażować się <i>dla kogoś</i> + do <i>czegoś</i> / w <i>coś</i> / przeciw <i>komuś/czemuś</i>		

алудирати двовид.	6	kojarzyć się ndk. → dok. <i>skojarzyć się</i>
—	DAT	komu? – komuś <>
на кога? – на некога на шта? – на обавезе, на носталгију	ACC	INS ♦ <i>z kim</i> INS ♦ <i>z obowiązkami, z nostalgią</i>
ACC ♦ <i>на обавезе, на носталгију</i>	INS	z czym? – z obowiązkami, z nostalgią
—	LOC	w czym? – w świadomości <>

<> Пољски глагол има шире значење *повезивати се*.

<> Polski czasownik ma szersze znaczenie *łączyć się*.

апеловати двовид.	7	apelować ndk. → dok. zaapelować
<i>Асс ♦ на кога</i> <i>Асс ♦ на Сенат</i>	GEN	do kogo? – do kogoś do czego? – do Senatu
на кога? – на некога на шта? – на Сенат – на разум, на уједначавање	ACC	<i>GEN ♦ do kogo</i> <i>GEN ♦ do Senatu</i> o co? – o rozsądek, o ujednolicenie
апеловати на <i>некога</i> / на <i>нешто</i> apelować do <i>kogoś</i> / do <i>czegoś</i> + o <i>coś</i>		

аргументовати двовид.	8	argumentować ndk. → dok. zaargumentować
против чега? – против казне помоћу чега? – помоћу чињеница	GEN	<i>DAT ♦ przeciw czemu?</i> przy pomocy czego? – przy pomocy faktów
<i>GEN ♦ против чега?</i>	DAT	przeciw czemu? – przeciw karze
шта? – одлуку	ACC	co? – decyzję
чиме? – опасношћу, околностима	INS	czym? – zagrożeniem, okolicznościami
аргументовати <i>нешто</i> + <i>нечим</i> / помоћу <i>нечега</i> / против <i>нечега</i> argumentować <i>coś</i> + <i>czymś</i> / przy pomocy <i>czegoś</i> / przeciw <i>czemuś</i>		

Б

бавити се несврш. → сврш. позабавити се	9	zajmować się ndk. → dok. zająć się
око кога? – око некога око чега? – око цвећа, око деце	GEN	<i>INS ♦ kimś</i> <i>INS ♦ kwiatami, dziećmi</i>
<i>LOC ♦ по наруџбини</i>	ACC	na co? – na zamówienie
ким? – неким чиме? – кућом, васпитањем, спортом – цвећем, децом	INS	kim? – kimś czym? – domem, wychowaniem, sportem – kwiatami, dziećmi
по чему? – по наруџбини	LOC	<i>ACC ♦ na zamówienie</i>
бавити се неким / нечим / око некога/нечега + по нечему zajmować się kimś/czymś + na coś		

бацати несврш. → сврш. бацити	10	rzucić ndk. → dok. rzucić
до чега? – до ивице, до краја <i>ACC ♦ у кош, у мету</i> са чега? – са прозора, са терасе	GEN	do czego? – do krawędzi, do końca do czego? – do kosza, do celu z czego? – z okna, z balkonu
коме? – некоме	DAT	komu? – komuś
кога? – некога шта? – лопту, пушење у кога? – у некога на кога? – на некога у шта? – у зид на шта? – на ринг, на лед – у зграду, у врата	ACC	kogo? – kogoś co? – piłkę, palenie w kogo? – w kogoś na kogo? – na kogoś o co? – o ścianę na co? – na ring, na lód w co? – w budynek, w drzwi

АСС ♦ некога чиме? – руком, камењем	INS	kim? – kimś czym? – ręką, kamieniami
бацати нешто + некоме; некога/нешто + у/на некога / нешто + са нечега + нечим rzucać coś/kogoś/kimś + komuś + w kogoś / na kogoś / w/na/o coś + czymś + z czegoś		

бацати се несврш. → сврш. бацити се	11	rzucać się ndk. → dok. rzucić się
са чега? – са спрата, са моста АСС ♦ у воду	GEN	z czego? – z piętra, z mostu do czego? – do wody
коме? – некоме	DAT	komu? – komuś
на кога? – на некога на шта? – на траву, на јело, на земљу у шта? – у воду, у загрљај под шта? – под воз	ACC	na kogo? – na kogoś na co? – na trawę, na jedzenie, na ziemię w co? – w wodę, w ramiona pod co? – pod pociąg
за ким? – за неким за чим? – за лоптом чиме? – песницама	INS	za kim? – za kimś za czym? – za piłką z czym? – z pięściami
бацати се некоме + на/у/под нешто; за неким/нечим + са нечега + на кога + нечим rzucać się komuś / za kimś; za czymś + w/na kogoś / w/na/pod coś + czymś		

бежати несврш. → сврш. побећи	12	uciekać ndk. → dok. uciec
од кога? – од некога од чега? – од одговорности, од обавеза преко чега? – преко крова, преко границе до чега? – до града, до Београда АСС ♦ у Аргентину из чега? – из затвора	GEN	od kogo? – od kogoś od czego? – od odpowiedzialności, od obowiązków АСС ♦ przez dach, przez granicę do czego? – do miasta, do Belgradu – do Argentyny z czego? – z więzienia

коме? – некое – некое	DAT	GEN ♦ <i>do kogo?</i> komu? – komuś
у шта? – у Аргентину на шта? – на острово кроз шта? – кроз шуму, кроз прозор GEN ♦ <i>преко крова, преко границе</i>	ACC	GEN ♦ <i>do Argentyny</i> na co? – na wyspę przez co? – przez las, przez okno – przez dach, przez granicę
чиме? – аутомобилом пред чим? – пред невременом, пред прогоном	INS	czym? – samochodem przed czym? – przed burzą, przed prześladowaniem
бежати од кога/чега + преко/из/до чега + у/на/кроз шта + пред чим + чим uciekać od/do kogoś/czegoś + przez coś / z/do czegoś + przez coś + przed czymś / czymś		

бележити ndk. → сврш. забележити	13	notować ndk. → dok. zanotować
ACC ♦ <i>у свеску</i> из чега? – из дневника ACC ♦ <i>за некога</i> без чега? – без компјутера	GEN	do czego? – do zeszytu z czego? – z dziennika dla kogo? – dla kogoś bez czego? – bez komputera
коме? – некое	DAT	–
шта? – предавања, информације за кога? – за некога у шта? – у свеску	ACC	co? – wykład, informację GEN ♦ <i>dla kogoś</i> GEN ♦ <i>do zeszytu</i>
чиме? – оловком, пером	INS	czym? – ołówkiem, piórem
бележити нешто + некое / за некога; нешто + из нечега + у нешто; нешто + нечим / без чега notować coś + dla kogoś + czymś; coś + z czegoś + do czegoś; coś + czymś / bez czegoś		

бирати несврш. → сврш. изабрати	14	wybierać ndk. → dok. wybrać
<i>ACC ♦ у Скупштину</i> из чега? – из ормана са чега? – са рачуна између кога? – између некога – између некога између чега? – између ципела	GEN	do czego? – do Sejmu z czego? – z szafy – z konta spośród kogo? – spośród kogoś <i>INS ♦ między kimś</i> spośród czego? – spośród butów
коме? – неcome	DAT	кому? – komuś
кога? – некога шта? – тему, поклон, ципеле за кога? – за некога за шта? – за испит у шта? – у Скупштину	ACC	kogo? – kogoś co? – temat, podarunek, buty na kogo? – na kogoś na co? – na egzamin <i>GEN ♦ do Sejmu</i>
чиме? – рукама <i>GEN ♦ између кога</i>	INS	czym? – rękami między kim? – między kimś
бирати <i>некога/нешто</i> + <i>неcome</i> + <i>за некога/нешто</i>; <i>некога/нешто</i> + <i>између чега</i> + <i>нечим</i>; <i>некога</i> + <i>у нешто</i> + <i>између некога</i> wybierać <i>kogoś/coś</i> + <i>komuś</i> + <i>na kogoś/coś</i>; <i>kogoś/coś</i> + <i>między kimś</i> + <i>czymś</i>; <i>kogoś</i> + <i>do czegoś</i> + <i>między kimś</i>		

бити двовид. → несврш. <>	15	być ndk.
ко? – неко шта? – студент, заштитник	NOM	<i>INS ♦ kimś</i> <i>INS ♦ studentem, obrońcą</i>
близу кога? – близу неког близу чега? – близу куће, близу парка <i>ACC ♦ за некога</i> <i>ACC ♦ за породицу, за школу</i> до чега? – до колена <i>ACC ♦ за школу</i> код кога? – код некога	GEN	blisko kogo? – blisko kogoś blisko czego? – blisko domu, parku dla kogo? – dla kogoś dla czego? – dla rodziny, dla szkoły do czego? – do kolan – do szkoły u kogo? – u kogoś
коме? – неcome	DAT	кому? – komuś

